

Asya Studies

Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar
Year: 5 - Number: 18, p. 43-51, Winter 2021

Yaratıcı Yazma Teknikleri ile Öyküleyici Metin Oluşturmanın Türk Dili ve Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum, Yazma Becerisi ve Akademik Başarı Üzerindeki Etkisi **

The Effect of Creating a Narrative Text With Creative Writing Techniques on Attitudes Towards Turkish Language and Literature Course, Writing Skills and Academic Success

DOI: <https://doi.org/10.31455/asya.1019104>

Araştırma Makalesi / Research Article

Makale Geliş Tarihi / Article Arrival Date
04.11.2021

Makale Kabul Tarihi / Article Accepted Date
30.12.2021

Makale Yayın Tarihi / Article Publication Date
31.12.2021

Asya Studies

Doç. Dr. Fatih Veyis

Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı

Eğitimi Anabilim Dalı,

fatih.veyis@atauni.edu.tr

ORCID ID

<https://orcid.org/0000-0002-4874-7643>

Uzm. Nureşan Kolkıpınar

Milli Eğitim Bakanlığı,

nurefsanklkpnr@gmail.com

ORCID ID

<https://orcid.org/0000-0003-2480-3935>

*Bu makale, 2. yazar Doç. Dr. Fatih Veyis danışmanlığında Uzm. Nureşan Kolkıpınar tarafından hazırlanan "Yaratıcı Yazma Teknikleri ile Öyküleyici Metin Oluşturmanın Yazma Becerisi, Derse Yönelik Tutum ve Başarı Üzerindeki Etkisi" isimli Yüksek Lisans tezinden türetilmiştir.

* "COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri" beyanları: Bu çalışma için herhangi bir çıkar çatışması bildirilmemiştir. Araştırmaya tüm yazarlar eşit oranda katkı sağlamışlardır. Bu araştırmada 2020 yılı ve öncesi verileri kullanılmıştır. Makale, dergiye 2021 yılında gönderilmiştir. Bu sebeple geçmişe yönelik Etik Kurul Onayı alınmamış ve bu durum makale içinde ULAKBİM TR DİZİN kararına uygun şekilde "Etik Kurul Onay Bilgileri" bölümünde açıklanmıştır.

Öz

Bu çalışmanın amacı yaratıcı yazma teknikleri ile öyküleyici metin oluşturmanın 10. sınıf öğrencilerinin yazma becerisi, Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutum ve akademik başarı üzerindeki etkisini incelemektir. Bireylerin düşünme becerilerini; duygu ve düşüncelerini sınırlamadan, belli kalıplara sokmadan yapılan yazma çalışmaları yaratıcı yazma olarak tanımlanmaktadır. Zihinsel faaliyetleri ve üst düzey düşünme becerilerini kazandırma bakımından yaratıcı yazma tekniklerinin uygulanması önemli görülmektedir. Yaratıcı yazma uygulamalarının etkilerinin araştırıldığı bu çalışmada ön test son test uygulamalı yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ağrı ili Doğubayazıt ilçesine bağlı bir lisede öğrenim gören 10. sınıf öğrencilerinden 20'si deney grubu ve 20'si kontrol grubu olmak üzere toplam 40 öğrenci oluşturmaktadır. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan ön test sonuçları karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı, dolayısıyla grupların birbirlerine denk olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Türk Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum Ölçeği", "Öyküleyici Metin Yazma Becerisi Değerlendirme Formu" ve araştırmacı tarafından geliştirilen Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Başarı Testi kullanılmıştır. Verilerin analizi için t testi ile ANCOVA analizinden yararlanılmıştır. Yaratıcı yazma teknikleri kapsamında uygulama programı hazırlanmış ve sekiz hafta deneysel işlem uygulamaları yapılmıştır. Yapılan deneysel işlem sonucunda yaratıcı yazma etkinlikleri ile öyküleyici metin yazma çalışmalarının deney grubundaki öğrencilerin akademik başarılarını, derse yönelik tutumlarını ve öyküleyici metin yazma becerilerini anlamlı düzeyde arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcı Yazma, Yazma Teknikleri, Tutum, Ders Başarısı, Öyküleyici Metin Yazma Becerisi

Abstract

The aim of this study is to examine the effect of creating a narrative text with creative writing techniques on 10th grade students' writing skills, attitudes towards Turkish language and literature course, and academic achievement. Thinking skills of individuals; Writing studies that are done without limiting feelings and thoughts and without putting them into certain patterns are defined as creative writing. The application of creative writing techniques is considered important in terms of gaining mental activities and high-level thinking skills. In this study, in which the effects of creative writing practices were investigated, a quasi-experimental design with pre-test and post-test was used. The study group of the research consists of 40 students, 20 of whom are in the experimental group and 20 of them are in the control group, among the 10th grade students studying in a high school in Doğubayazıt district of Ağrı province. When the pre-test results applied to the experimental and control groups were compared, it was concluded that there was no significant difference between the groups and therefore the groups were equivalent to each other. In the research, "Attitude Scale Towards Turkish Literature Lesson", "Storytelling Text Writing Skill Evaluation Form" and Turkish Language and Literature Class Achievement Test developed by the researcher were used as data collection tools. T-test and ANCOVA analysis were used to analyze the data. Within the scope of creative writing techniques, an application program was prepared and experimental process applications were made for eight weeks. As a result of the experimental process, it was concluded that creative writing activities and narrative text writing activities significantly increased the academic achievement, attitudes towards the lesson, and narrative text writing skills of the students in the experimental group.

Keywords: Creative Writing, Writing Techniques, Attitude, Course Success, Narrative Writing Skills

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

Veyis, F. (2021). Yaratıcı Yazma Teknikleri ile Öyküleyici Metin Oluşturmanın Türk Dili ve Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum, Yazma Becerisi ve Akademik Başarı Üzerindeki Etkisi. *Asya Studies-Academic Social Studies / Akademik Sosyal Araştırmalar*, 5(18), 43-51.

GİRİŞ

Toplumların varlığını sürdürebilmesinde ve gelişebilmesinde dil önemli bir etkidir. Dili her yönden etkin kullanan toplumların üst düzey düşünme becerilerinin geliştiğini ve buna bağlı olarak diğer alanlarda da gelişmeye açık olduklarını söyleyebiliriz. İletişimin temel yapı taşı olan dilin etkili kullanımını, hem yazılı anlatımın hem de sözlü iletişimin daha iyi düzeyde kullanılması bakımından birçok katkı sunacaktır. Dili etkin kullanabilmenin yolu dilin özünü oluşturan konuşma, dinleme, okuma ve yazma becerilerini, dolayısıyla anlama ve anlatma becerilerini içselleştirmekten geçmektedir (Lüle Mert, 2014). Bu noktada eğitime sorumluluk düşmektedir. Günümüz eğitim anlayışının temelinde bireylerin okuduğunu ve dinlediğini anlama, anladığını da özgün fikirlerle yorumlayarak sözlü veya yazılı olarak zorlanmadan aktarımın sağlanması vardır. Bu doğrultuda 2018 Türk Dili ve Edebiyatı (TDE) Öğretim Programı'nda dört temel dil becerisinin öğretimine geniş yer verilmiş ve dil becerilerine yönelik özel amaçlar şu şekilde belirlenmiştir:

- Metinler aracılığıyla okuduğunu anlama ve eleştirel okuma becerilerini geliştirmeleri ve okuma alışkanlığı kazanmaları,
- Çeşitli kaynaklardan elde ettikleri bilgileri, soruları cevaplamak, çözüm önerileri üretmek, bulgularını paylaşmak vb. amaçlar için analiz etmeleri ve değerlendirmeleri amaçlanmaktadır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018).

Lüle Mert'e (2014) göre sağlıklı bir ana dil öğretiminin yapılabilmesi için dil becerilerinin birbirinden bağımsız değil, bir bütün olarak verilmesi önem arz etmektedir. Çünkü temel dil becerileri birbiriyle ilişki içerisindedir ve bir becerideki gelişmelerin diğer dil becerilerinin gelişimini de olumlu şekilde etkilediği görülmektedir (MEB, 2020: 12). Bundan dolayı dil becerilerinin öğretiminde tüm beceri alanlarına aynı özenin gösterilmesi gerekmektedir. Dil becerilerinden dinleme ve konuşma doğal süreçlerle kazanılır, eğitim aracılığıyla da şekillenir. Okuma ve yazma becerisi ise sadece eğitim aracılığıyla kazanılan becerilerdir (Çarkıt ve Karadüz, 2015). Okuma ve yazma sonradan kazanıldığı için öğrenilmesi daha uzun zaman almaktadır. Özellikle sonradan edinilen bu iki beceri arasında, öğretimde ve öğrenimde en çok zorlanılan beceri yazmadır (Ünveren Terzioğlu, 2018). Bunun en önemli sebebinin ise yazma becerisinin diğer dil becerilerine nazaran birçok zihinsel süreci bir arada bulundurmasından kaynaklandığı söylenebilir (Baki, 2019). Okullarda yazma etkinlikleri esnasında öğrenciler duygu ve düşüncelerini yazıya aktarırken birçok hususa dikkat etmek zorunda kalmaktadır. Oral'a (2014) göre öğrenciler yazma çalışmalarında hem özgün içerik üretmeye çalıştıkları hem de ürettikleri içerikleri dilin yazım kurallarına göre güzel yazıyla yazmaya dikkat ettikleri için zorlanmaktadırlar. Bu durum yazma becerisinin gerçekleşmesine ket vurmakta ve yazmaya karşı olumsuz bir tutumun gelişmesine sebep olmaktadır (Saluk ve Pilav, 2018).

Yazma; duygu, düşünce ve hayallerin kalıcı olmasını sağlamasından ötürü bireyler tarafından doğru bir biçimde kazanılması gereken önemli bir dil becerisidir (Yasul, 2014). Aynı zamanda yazma, kültür aktarımında da önemli bir yere sahiptir. Geleceğe yön veren kültür ürünlerinin günümüze kadar ulaşmasında katkısı oldukça büyük olan bir iletişim aracıdır. Bu bakımdan Türkçe ve Türk dili ve edebiyatı derslerinde hayatımızı bu denli etkileyen yazma becerisinin öğretimi önemli görülmektedir. Ortaöğretim Türk dili ve edebiyatı dersi öğretim programının amaçları arasında dört temel dil becerisinin bir arada ve bir bütün olarak ele alınmış, bu becerilerin belli bir sıraya göre derste işlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu doğrultuda zorlanılan dil becerisi alanı olarak görülen yazma becerisini geliştirmeye yönelik etkinliklere daha çok yer verilmeli ve farklı yöntem ve tekniklerden yararlanılarak yazma çalışmaları yaptırılmalıdır. Yazma becerisini eğlenceli hâle getirirken de öğrencilerin yaratıcılık yönünü ve hayal gücünü geliştirecek teknik ve etkinliklerin uygulanmasına dikkat edilmelidir. Bunun için yazma etkinlikleri, yaratıcı yazma tekniklerinden öğrencilerin seviyelerine uygun olanlar seçilerek yaptırılmalıdır. Yaratıcı yazma, kişilerin duygu ve düşüncelerini belli kalıplar içerisine sokmadan özgür bir şekilde kâğıda dökerek bir ürün ortaya koymalarıdır (Demir, 2012). Bunun için öğrencilerin hayal güçlerini ve düşüncelerini sınırlamadan onları özgür bırakarak dış dünyada algıladıklarını kendi yöntemlerine göre özgün bir şekilde yansıtmalarına izin verilirse hem öğrencilerin yazmaya karşı olumsuz tutumları değişecektir hem de yazma becerisini geliştirmek için belirlenen hedefler amacına ulaşacaktır (Maltepe, 2006).

Alanyazın incelendiğinde lise düzeyindeki öğrencilerin yaratıcı yazma teknikleri ile öyküleyici metin oluşturmalarının yazma becerisine etkisini ele alan herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu nedenle yaratıcı yazma teknikleri ile öyküleyici metin oluşturmanın 10. sınıf öğrencilerinin yazma becerisi, Türk dili ve edebiyatı dersi tutumu ve başarısı üzerindeki etkisinin incelendiği bu çalışmanın

ilgili alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışma, yaratıcı yazma teknikleriyle öykü oluşturmanın ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin yazma becerisine bir etkisinin olup olmadığını değerlendirmesi açısından da önemli görülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı yaratıcı yazma teknikleri ile hikâye yazma çalışmalarının, öğrencilerin yazma becerisini, Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutumlarını ve ders başarısını ne derece etkilediğinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda yürütülen araştırmanın alt problemleri şunlardır:

1. Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutum, deney ve kontrol gruplarının ön test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
2. Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutum, deney ve kontrol gruplarının son test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
3. Öyküleyici metin yazma becerisi, deney ve kontrol gruplarının ön test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
4. Öyküleyici metin yazma becerisi, deney ve kontrol gruplarının son test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
5. Ders başarısı ön test puanları kontrol altında tutulduğunda, deney ve kontrol gruplarının son test puanları anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

1. YÖNTEM

1.1. Araştırma Modeli

Yaratıcı yazma teknikleri ile öyküleyici metin oluşturmanın 10. sınıf öğrencilerinin yazma becerileri, Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutumları ve başarıları üzerindeki etkisini araştırmayı amaçlayan bu çalışmada araştırma amacına ve alt problemlere uygun olarak ön test-son test uygulamalı yarı deneysel desen kullanılmıştır. Yarı deneysel desen, özellikle toplum bilimi ve eğitim alanlarındaki çalışmalarda kullanılan bir yöntemdir (Karasar, 2019). Deney ve kontrol grubunun rastgele seçilmediği ve gerçek deneme modellerinin uygulanmadığı durumlarda yarı deneysel desen modeli kullanılır (Karasar, 2018). Bu çalışmada da hâlihazırda oluşturulmuş sınıflar üzerinde çalışma yapıldığı için yarı deneysel desen kullanılmıştır. Bu çalışmada yaratıcı yazma tekniklerinin (bağımsız değişken) 10. sınıf öğrencilerinin yazma becerilerine ve Türk dili ve edebiyatı dersi tutumları ile başarılarına (bağımlı değişken) olan etkisini belirlemek amacıyla deney-kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır.

1.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Ağrı ili Doğubayazıt ilçesine bağlı bir ortaöğretim kurumunda 10. sınıfta öğrenim gören 40 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın deneysel süreci 2019 yılında yürütülmüştür. Deney grubuna yaratıcı yazma teknikleri ile hikâye yazma çalışmaları uygulanırken kontrol grubuna ise ders sürecindeki yazma yöntemleri ile yazma etkinlikleri uygulanmıştır.

1.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada öğrencilerin uygulama öncesinde ve sonrasında Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla Veyis (2015) tarafından geliştirilen 27 maddelik *Hiç katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum, Tamamen katılıyorum* seçenekli 5'li likertten oluşan "Türk Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Öğrencilerin öykü yazma becerilerini ölçmek için Akbaba (2020) tarafından geliştirilen ve 26 maddeden oluşan "Öyküleyici Metin Yazma Becerisi Değerlendirme Formu" bu çalışmada kullanılmıştır. Ayrıca deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesinde ve sonrasında akademik başarılarını ölçmek amacıyla uzman görüşler doğrultusunda hazırlanan çoktan seçmeli 20 maddelik "10. Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı Başarı Testi" kullanılmıştır.

1.4. Verilerin Analizi

Çalışmanın analizinde SPSS programı kullanılmıştır. "Bir araştırma sürecinde parametrik testlerin uygulanabilmesi için veri setinin mutlaka normal dağılıma uyması, varyansların homojen olması ve uç değer taşımama gibi belli şartların yerine getirilmesi gerekmektedir." (Seçer, 2015: 44). Analizlere geçilmeden önce elde edilen verilerin uç değer analizi yapılmış ve verilerde uç değer olmadığı saptanmıştır. Çalışmanın normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için aritmetik ortalama, medyan, çarpıklık ve basıklık değerleri hesaplanmıştır. Hesaplamalar sonucunda verilerin normal dağıldığı görülmüştür. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan ön test ve son testler arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek için kovaryans analizi (ANCOVA) ve bağımsız örneklem için t testi karşılaştırması kullanılmıştır. Kovaryans analizi (ANCOVA) "Bir araştırmada bağımlı değişken üzerinde etkisi incelenen bir bağımsız değişken dışında bağımlı değişkeni etkileyebilme olasılığı bulunan başka bir

sürekli değişkenin kontrol edilmesini sağlayan analiz tekniğidir.” (Seçer, 2015: 119). Bağımsız örneklem t testi “İki grubun bir sürekli değişken üzerinden aldıkları değerlerin karşılaştırılmasında kullanılır.” (Seçer, 2015: 9).

2. BULGULAR

2.1. Türk Dili ve Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum, Deney ve Kontrol Gruplarının Ön Test Puanlarına Göre Anlamlı Düzeyde Farklaşmakta Mıdır?

Tablo 1: Deney ve Kontrol Gruplarının TDE Dersine Yönelik Tutum Ön Testlerine İlişkin Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Ölçek/Boyutlar	Cinsiyet	n	\bar{x}	SS	t	SD	p
İlgi	Deney	20	3.97	.510	-.323	.142	.748
	Kontrol	20	4.02	.379			
Önem	Deney	20	4.44	.473	-1.106	.140	.276
	Kontrol	20	4.59	.410			
Kaçınma	Deney	20	1.23	.357	.548	.114	.587
	Kontrol	20	1.17	.363			
Bilgi	Deney	20	4.37	.541	-.198	.189	.844
	Kontrol	20	4.41	.650			
Genel Ortalama	Deney	20	3.76	.303	-.641	.092	.526
	Kontrol	20	3.82	.283			

* $p < .05$

Deney ve kontrol gruplarının Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutumlarının ön test puanlarını karşılaştırmak için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Ölçeğin bütün boyutları ve ölçeğin tamamının genel ortalaması için bağımsız örneklem t testi ayrı ayrı yürütülmüştür. Elde edilen sonuçlara göre genel ortalamada deney ve kontrol grupları arasında bir farklılaşma yoktur ($p = .526$, $t = -.641$). İlgi, bilgi, önem ve kaçınma boyutları için de aynı şekilde deney ve kontrol grupları arasında (ilgi ($p = .748$, $t = -.323$), önem ($p = .276$, $t = -1.106$), kaçınma ($p = .587$, $t = .548$), bilgi ($p = .844$, $t = -.198$)) boyutunda farklılaşma bulunamamıştır.

2.2. Türk Dili ve Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum, Deney ve Kontrol Gruplarının Son Test Puanlarına Göre Anlamlı Düzeyde Farklaşmakta Mıdır?

Tablo 2: Deney ve Kontrol Gruplarının TDE Dersine Yönelik Tutum Son Testlerine İlişkin Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Ölçek/Boyutlar	Cinsiyet	n	\bar{x}	SS	t	SD	p	Cohen's d
İlgi	Deney	20	4.41	.428	3.041	38	.004	.096
	Kontrol	20	4.02	.379				
Önem	Deney	20	4.64	.368	1.506	38	.140	.047
	Kontrol	20	4.45	.443				
Kaçınma	Deney	20	1.30	.385	.413	38	.682	.013
	Kontrol	20	1.25	.380				
Bilgi	Deney	20	4.65	.318	2.915	38	.006	.092
	Kontrol	20	4.27	.479				
Genel Ortalama	Deney	20	4.05	.225	3.551	38	.001	.112
	Kontrol	20	3.77	.272				

Tablo 2’de deney ve kontrol gruplarının Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutumlarının son test puanlarını karşılaştırmak için bağımsız örneklem t testi sonuçları yer almaktadır. Ölçeğin bütün boyutları ve ölçeğin tamamının genel ortalaması için bağımsız örneklem t testi ayrı ayrı yapılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre genel ortalamada deney ve kontrol ($p=.001$, $t=3.551$) grupları arasında .05 düzeyinde anlamlı farklılaşma bulunmaktadır. İlgili ($p=.004$, $t=3.041$) ve bilgi ($p=.006$, $t=2.915$) boyutları için de aynı şekilde deney ve kontrol grupları arasında farklılaşma görülmüştür. Ancak kaçınma ($p=.682$, $t=.413$) ve önem ($p=.140$, $t=1.506$) boyutu için bir farklılaşma söz konusu olmamıştır. Etki değeri için Cohen d değeri hesaplanmıştır. Tablo 2'deki Cohen's d değerleri incelendiğinde değerler .2'den düşük olduğu için etki büyüklüğü düşük olarak değerlendirilmiştir (Cohen, 1988). Grup temelinde ortalama puanlar incelendiğinde deney grubundaki öğrencilerin ortalamasının kontrol grubundan yüksek olduğu görülmüştür.

2.3. Öyküleyici Metin Yazma Becerisi, Deney ve Kontrol Gruplarının Ön Test Puanlarına Göre Anlamlı Düzeyde Farklılaşmakta Mıdır?

Tablo 3: Deney ve Kontrol Gruplarının Öyküleyici Metin Yazma Becerisi Ön Testler İçin Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Ölçek/Boyutlar	Grup	n	\bar{x}	SS	t	SD	p
Biçim	Deney	20	1.62	.483	-.154	38	.878
	Kontrol	20	1.65	.540			
Dil	Deney	20	1.59	.348	-.004	38	.997
	Kontrol	20	1.60	.391			
Unsur	Deney	20	1.39	.384	-1.153	38	.256
	Kontrol	20	1.55	.464			
Genel Ortalama	Deney	20	1.51	.324	-.595	38	.555
	Kontrol	20	1.58	.387			

Deney ve kontrol gruplarının öyküleyici metin yazma becerilerinin ön test puanlarını karşılaştırmak için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Ölçeğin bütün boyutları ve ölçeğin tamamının genel ortalaması için bağımsız örneklem t testi ayrı ayrı yürütülmüştür. Elde edilen sonuçlara göre genel ortalamada deney ve kontrol ($p=.595$, $t=.555$) grupları arasında bir farklılaşma bulunamamıştır. Biçim, dil ve unsur boyutları için de aynı şekilde deney ve kontrol grupları arasında (biçim ($p=.878$, $t=-.154$), dil ($p=.997$, $t=-.004$), unsur ($p=.256$, $t=-1.153$)) boyutlarında farklılaşma bulunamamıştır.

2.4. Öyküleyici metin yazma becerisi, deney ve kontrol gruplarının son test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Tablo 4. Deney ve Kontrol Gruplarının Öyküleyici Metin Yazma Becerisi Son Testler İçin Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Ölçek/Boyutlar	Grup	n	\bar{x}	SS	t	SD	p	Cohen's d
Biçim	Deney	20	2.25	.658	3.92	38	.000	.124
	Kontrol	20	1.52	.499				
Dil	Deney	20	2.15	.424	4.70	38	.000	.148
	Kontrol	20	1.58	.332				
Unsur	Deney	20	1.97	.447	5.02	38	.000	.158
	Kontrol	20	1.33	.356				
Genel Ortalama	Deney	20	2.08	.415	5.39	38	.000	.170
	Kontrol	20	1.47	.286				

Tablo 4'te deney ve kontrol gruplarının öyküleyici metin yazma becerisine yönelik son test puanlarını karşılaştırmak için bağımsız örneklem t testi sonuçları yer almaktadır. Ölçeğin bütün boyutları ve ölçeğin tamamının genel ortalaması için bağımsız örneklem t testi ayrı ayrı yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre genel ortalamada deney ve kontrol ($p=.00$, $t=5.39$) grupları arasında sonuçlar .05 düzeyinde anlamlı çıkmıştır. Biçim, dil ve unsur boyutları için de aynı şekilde deney ve kontrol grupları arasında (biçim ($p=.000$, $t=3.92$), dil ($p=.000$, $t=4.70$), unsur ($p=.000$, $t=5.02$)) boyutlarında

farklılaşma görülmüştür. Bütün boyutlar genel ortalama incelendiğinde sonuçların manidar olduğu ifade edilmelidir.

2.5. Ders Başarısının Ön Test Puanları Kontrol Altında Tutulduğunda Deney ve Kontrol Gruplarının Son Test Puanları Anlamlı Düzeyde Farklılaşmakta Mıdır?

Bu bölümde öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmeye yönelik uygulanan müdahale programının öncesinde ve sonrasında yapılan başarı testi sonuçları analiz edilmiştir.

Tablo 5: ANCOVA Analizi Sonuçları

Kaynak	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p	η^2
Corrected Model	79.797a	2	39.8	5.55	.008	.231
Intercept	303.813	1	303.8	42.2	.000	.533
Öntest	24.572	1	24.5	3.41	.072	.085
Gruplar	53.380	1	53.3	7.42	.010	.167
Hata	265.978	37	7.18			
Toplam	6521.000	40				
Ayarlanmış Toplam	345.775	39				

Tablo 5'te yer alan ANCOVA'ya göre öğrencilerin ön test puanları kontrol altında tutulduğunda deney grubundaki öğrencilerin ders başarılarında anlamlı bir farklılaşma görülmüştür ($F=7.42$, $p=.01$). Kısmi eta kare değeri uygulama öncesi ve sonrasında yapılan testler arasında güçlü bir ilişki olmadığına işaret etmektedir ($\eta^2=.16$). Gruplar arasındaki farkın kaynağını belirlemek için Bonferroni testi yapılmış ve deney grubunun lehine sonuçlar elde edilmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde bulgular kısmında elde edilen sonuçlara ve bu sonuçların değerlendirilmesine yer verilmiştir. Araştırmanın sonuçları alt problemler kapsamında tartışılarak sunulmuştur.

Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutum, deney ve kontrol gruplarının ön test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Yaratıcı yazma teknikleri ile öyküleyici metin yazma uygulamalarının yapıldığı deney grubu ile geleneksel yazma çalışmalarının yapıldığı kontrol grubunun Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutumlarının ön testleri incelendiğinde tutumun tüm alt boyutlarında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Çıkan sonuca göre deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin benzer özellikler taşıdıklarını söylemek mümkündür.

Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutum, deney ve kontrol gruplarının son test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Son test analizleri incelendiğinde genel ortalama deney ve kontrol gruplarının son testleri arasında anlamlı bir farklılaşma görülmüştür. Yaratıcı yazma etkinliklerinin deney grubu öğrencilerinin Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik tutumlarını yükseltmede etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Tutum ölçeğinin alt boyutlarından ilgi ve bilgi boyutlarında gruplar arasında anlamlı bir fark görülürken önem ve kaçınma alt boyutlarında ise anlamlı bir fark görülmemiştir. Bundan hareketle yaratıcı yazma etkinlikleri ile yapılan yazma çalışmaları öğrencilerin Türk dili ve edebiyatı dersine yönelik ilgi ve bilgi tutumlarını arttırdığını, önem ile kaçınma tutumlarını etkilemede ise olumlu bir değişiklik sağlayamadığını söylemek mümkündür. Kapar Kuvanç (2008) ve Gökçe'nin (2020) çalışmaları da araştırma sonucuyla benzerlik göstermektedir. Kapar Kuvanç (2008) ve Gökçe (2020) çalışmalarının sonucunda yaratıcı yazma etkinliklerinin deney grubunun Türkçe dersine yönelik tutumlarını arttırdığını vurgulamaktadır.

Öyküleyici metin yazma becerisi, deney ve kontrol gruplarının ön test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Öyküleyici metin yazma becerisini değerlendirmeye yönelik deney ve kontrol gruplarının ön testleri incelendiğinde hem genel ortalamada hem de ölçeğin alt boyutlarında gruplar arasında bir farklılaşma görülmemiştir. Deney ve kontrol gruplarının öyküleyici metin yazma becerisi açısından birbirine denk olduğunu söylemek mümkündür.

Öyküleyici metin yazma becerisi, deney ve kontrol gruplarının son test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Grupların son testleri incelendiğinde hem genel ortalamada hem de ölçeğin bütün boyutlarında (biçim, dil ve anlatım, unsur) deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı bir farklılaşma görülmüştür. Elde edilen bulgulardan hareketle yaratıcı yazma etkinlikleri ile öyküleyici metin yazma uygulamalarının yapılması deney grubunun yazma becerisini geliştirmede önemli bir faktör olduğu anlaşılmıştır. Araştırma sonucu birçok çalışmayla benzerlik göstermektedir. Akbaba (2020), çalışmasında yaratıcı yazma uygulamalarının 7. sınıf öğrencilerinin öyküleyici metin yazma becerisini geliştirdiği sonucuna varmıştır. Temizkan (2011) da aynı şekilde çalışmasında yaratıcı yazma etkinliklerinin öyküleyici metin yazma becerisini geliştirdiğini belirtmiştir.

Yaratıcı yazma üzerine yapılan çalışmaların genelinde yaratıcı yazma etkinliklerinin deney grubu öğrencilerinin yazma becerilerini olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmıştır (Beydemir, 2010; Tonyalı, 2010; Ak, 2011; Gökçe, 2020). Kasap (2019) da yaratıcı yazma etkinlikleri ile yapılan yazma öğretimi sırasında öğrencilerin eğlendiklerini belirterek yaratıcı yazma uygulamalarının deney grubu öğrencilerinin yazma becerisini yükselttiğini ifade etmiştir.

Ders başarısı ön test puanları kontrol altında tutulduğunda deney ve kontrol gruplarının son test puanlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Yaratıcı yazma teknikleri ile öyküleyici metin yazma öğretimin yapılması Türk dili ve edebiyatı ders başarısına etkisinin olup olmadığını belirlemek amacıyla hazırlanan başarı testi, deney ve kontrol gruplarına ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının son test analizlerine bakıldığında yaratıcı yazma teknikleri ile hikâye yazımının yaptırıldığı deney grubunun ders başarısı kontrol grubuna göre yüksek çıktığı görülmektedir. Bulgulardan hareketle yaratıcı yazma teknikleri ile öyküleyici metin yazma çalışmalarının yapılmasının öğrencilerin ders başarısına olumlu yönde bir katkı sağladığını söylemek mümkündür. Gruplara uygulanan başarı testinin son test bulgularına göre yaratıcı yazma etkinlikleri ile yazma çalışmalarının yapılmasıyla öğrencilerin okuduğunu anlama, anladığını yorumlama becerileri pozitif yönde gelişmiştir.

Araştırmanın bu bölümünde sonuçlardan hareketle öğretmenlere ve araştırmacılara şu önerilerde bulunabilir:

Öğretmenlere Yönelik Öneriler:

1. Çalışmanın sonucunda yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazma becerisini geliştirmede olumlu bir katkısının olduğu görülmüştür. Bu sebeple Türk dili ve edebiyatı dersinde yazma çalışmaları esnasında yaratıcı yazma etkinliklerinden yararlanılabilir.

2. Uygulama sürecinde öykü türü aracılığıyla yaratıcı yazma etkinliklerinin yaptırılmasını öğrencilerin daha beğendiği ve olumlu karşıladığı görülmüştür. Dolayısıyla yazma becerisini geliştirmeye yönelik öykü, masal, fabl gibi öğrencilerin hayal gücünü rahatça kullanabileceği edebî türlerden yararlanılabilir.

3. Araştırmanın sonucundan hareketle, yazma çalışmalarından önce öğrencilere yazacakları metin türü hakkında bilgi verilmesi ve öğrencilerin yazmaya ön hazırlık yapmasına imkân tanınması yazma becerilerinin gelişmesine katkı sağlayabilir.

4. Son yıllarda ÖSYM (Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi) ve MEB'in (Milli Eğitim Bakanlığı) sınavlarda öğrencilerin okuduğunu anlama ve anladığını yorumlama becerilerini hedef alan "yeni nesil" adı verilen soru tarzlarını benimsediği görülmektedir. Araştırmanın sonucuna bakıldığında yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin akademik başarısını artırdığı ve öğrencilerin okuduğunu anlama, anladığını yorumlama becerilerine bir katkı sağladığı görülmüştür. Dolayısıyla yazma becerisini geliştirmeye yönelik uygulamalarda yaratıcı yazma etkinliklerine daha fazla yer verilebilir.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler:

1. Yaratıcı yazma alanında lise öğrencilerine yönelik yapılan çalışmalar yok denecek kadar azdır. Bu çalışma ise sadece 10. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır. Yaratıcı yazma alanında 9, 11 ve 12. sınıflara yönelik benzer çalışmalar yapılabilir.

2. Bu çalışmada yaratıcı yazma çalışmaları sırasında hikâye türü kullanılmıştır. Lise öğrencilerine yönelik farklı metin türleri kullanılarak yaratıcı yazma uygulamaları yaptırılabilir.

Etik Kurul Onay Bilgileri

Bu çalışma verileri 2019 yılında Ağrı ili, Doğubeyazıt ilçesindeki bir devlet okulunun 10. sınıf şubesinde bulunan 40 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Veriler toplanırken etik konulara özen gösterilmiştir. Çalışma, Asya Studies dergisine 2021 yılında gönderilmiştir fakat veriler 2019 yılına aittir. TÜBİTAK ULAKBİM TR DİZİN'in verileri 2020 ve öncesi döneme ait çalışmalardan Etik Kurul İzni istenmeyebileceği yönündeki kararı doğrultusunda geçmişe yönelik Etik Kurul izni de alınamayacağı düşünüldürse çalışmamıza Etik Kurul Onay Belgesi alınmamıştır ve bu beyan Asya Studies dergisine verilmiştir.

KAYNAKÇA

- Ak, E. (2011). Yaratıcı Yazma Tekniklerinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Yazılı Anlatım Becerileri Üzerindeki Etkisi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa Güvendi), İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Akbaba, R. S. (2020). Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Öyküleyicinin Yazma Becerisine ve İleri Okuma Farkındalığına Etkisi, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Hayrettin Ayaz), Elazığ: Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Baki, Y. (2019). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesinde Dijital Öykülerin Etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 964-995.
- Beydemir, A. (2010). *İlköğretim 5. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Yazmaya Yönelik Tutumlara, Yaratıcı Yazma ve Yazma Erişimine Etkisi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Fatma Susar Kırmızı), Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Cohen, J. (1988). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Çarkıt, C. ve Karadüz, A. (2015). Ortaokul Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Bağlamında Yazma Becerisi Öğretimi Üzerine Öğretmen Görüşleri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 364-381.
- Demir, T. (2012). Türkçe Eğitiminde Yaratıcı Yazma Becerisini Geliştirme ve Küçürek Öykü. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 343-357.
- Gökçe, A. (2020). İlkokul Dördüncü Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Uygulamalarının Öğrencilerin Türkçe Dersi Tutumu, Yazma Tutumu ve Yaratıcı Yazma Becerileri Üzerine Etkisi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Özgür Babayigit), Yozgat: Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karasar, N. (2018). *Araştırmalarda Rapor Hazırlama*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karasar, N. (2019). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kapar Kuvanç, E. B. (2008). Yaratıcı Yazma Tekniklerinin Öğrencilerin Türkçe Dersine İlişkin Tutumlarına ve Türkçe Dersindeki Başarılarına Etkisi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nevin Akkaya), İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kasap, D. (2019). Yaratıcı Okuma-Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yaratıcı Okuma, Okuduğunu Anlama, Yazma Ve Yaratıcı Yazma Erişimine Etkisi, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), (Danışman: Prof. Dr. Fatma Susar Kırmızı), Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Entitüsü.
- Lüle Mert, E. (2014). Türkçenin Eğitimi ve Öğretiminde Dört Temel Dil Becerisinin Geliştirilmesi Sürecinde Kullanılabilecek Etkinlik Örnekleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(1), 23-48.
- Maltepe, S. (2006). Türkçe Öğretiminde Yazılı Anlatım Uygulamaları İçin Bir Seçenek: Yaratıcı Yazma Yaklaşımı. *Ankara Üniversitesi Dil Dergisi*, 0(132), 58-59.
- MEB (Millî Eğitim Bakanlığı) (2018). *Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/201812103715395-T%C3%9CRKD%C4%B0L%C4%B0EDEB%C4%B0YAT%20PROGRAM.pdf> adresinden 5.12.2021 tarihinde erişildi.
- MEB (Millî Eğitim Bakanlığı) (2020). *Dört Beceride Türkçe Dil Sınavı: Pilot Çalışma Sonuçları (Eğitim Analiz ve Değerlendirme Raporları Serisi No:11)*. http://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_01/20094146_Dort_Beceride_Turkce_Dil_Sinavi_Ocak_2020.pdf adresinden 5.12.2021 tarihinde erişildi.

- Ünveren Terzioğlu, I. (2018). Dramanın Yazma Becerisi Üzerindeki Etkisi (Temel Eğitim I. Kademe 3. Sınıf Örneği), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Prof. Dr. Gıyasettin Aytaş), Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Saluk, N. ve Pilav, S. (2018). Üstün Yeteneklilerde Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 2191-2215.
- Seçer, İ. (2015). *SPSS ve LISREL ile Pratik Veri Analizi: Analiz ve Raporlaştırma*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Oral, G. (2014). *Yine Yazı Yazıyoruz*. Ankara: Pegem Akademi.
- Temizkan, M. (2011). Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin Öykü Yazma Becerisi Üzerindeki Etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), 919-940.
- Tonyalı, E. (2010). Yaratıcı Yazma Uygulamalarının İlköğretim Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerilerine Etkisi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Halit Karatay), Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Veyis, F. (2015). Türk Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Turkish Studies*, 10(11), 1609-1620.
- Yasul, A. F. (2014). İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Öyküleyici Metin Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi (Muş İli Merkez İlçesi Örneği), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Dr. İlhan Erdem), Malatya: İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
-

